

En Francesc Candel, en un dels seus articles, es queixava de la plaga dels vídeos domèstics, del fet que quan es va de visita a casa d'amics o de parents, és quasi inevitable que se'ns obliqui a suportar la *pel.liculeta* de les vacances, dels aniversaris, de les festes familiars i —això encara és més greu— de les habilitats d'algú que es considera dotat per a dirigir curtmetratges.

En Candel deia que aquest flagell ha substituït el cinema d'aficionats, que també fou motiu de llaunes memorables en temps no gaire llunyans. Bé: en Candel té raó, però a mi em passa que no puc donar-l'hi tota a causa, potser, d'unes reminiscències infantils que per bé o per mal han quedat encastades en el meu caràcter. Vaig ésser un aficionat fidel al cinema de 9,5, de 8, de super 8 i fins i tot de 16 mm, cada pas a l'època del seu màxim esplendor. I ara m'apassiona el vídeo. Era inevitable...

Que consti que mai no he filmat ni gravat res amb pretensions, ni he imposat a ningú la contemplació dels resultats que obtinc, els quals, si he d'ésser franc, són molt modestos. Els he mantingut en el clos estrictament familiar, i encara, perquè quan alguna de les persones que estimo prefereix mirar sants, llegir o fer altres coses que li vénen més de gust, el deixo fer amb una resignació que podria servir d'exemple.

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Usos i costums

Jo diria que això de donar la llauna en el transcurs de reunions i de visites ve de lluny, de molt abans de la invenció d'aparells que projecten imatges i serveixen sons i paraules. Estic segur que en els llargs períodes de crema de cera, quan la gent s'aplegava i prenia infusions de cafè, de te, d'herbes variades o xocolata amb pastes, no devia ésser gens rar que algú introduís a la conversa temes soporífers, tan pesats com ho puguin ésser els vídeos d'estar per casa.

Un cop exposat el memorial de greuges que es pugui formular contra els mitjans fotogràfics, filmics i electromagnètics, em sembla d'estricta justícia trencar una llança al seu favor. Estic convençut que són una gran revolució de la nostra època, potser de les més espectaculars. Per posar un cas, recordaré que s'ha especulat molt sobre el nas de Cleopatra, però no en sabem res de segur, depenem de les versions d'historiadors i de cronistes, no pas sempre coincidents. Altra cosa seria si Marc Antoni hagués pogut comptar amb una videocàmera per filmar la reina de cara i de perfil, i admetent una bona conservació de les cintes. Del cap de Cleopatra que es pot contemplar al

British Museum no ens en podem fiar del tot, perquè ja se sap que els escultors —i els pintors— cortesans eren gent manada i havien de complaure a qui els pagava. En ocasions, l'amo o el client eren adversaris del personatge i en casos així l'encàrrec podia ésser parcial en sentit desmereixedor.

Però no anem tan lluny i parlem d'ara. Els EUA, que marquen pautes, ens han acostumat a veure per TV el que ocorre a cada moment. Es diria que els ciutadans del gran país americà porten a tot portar càmeres de vídeo i que no els passa res per alt sense que ho gravin, des de suïcidis escruixidors fins a catàstrofes naturals i artificials, passant per magnicididís de gran impacte.

A més, els costums americans de primer són criticats i després imitats, fins que ens arriben a nosaltres. Fa poc, hem vist a la TV l'actuació dels veïns del barri de Sant Cosme contra els traficants i els consumidors de drogues. Les escenes foren captades per un videoaficionat. A partir d'ara, del temps que ens toca de viure, els historiadors encara hauran de filar més prim i, a més d'arxius i biblioteques, qui sap si hauran de furgar en col·leccions de *cassettes* particulars.

Pere Calders